

Tema 3

Exercițiul 1

Fie X o variabilă aleatoare repartizată geometric de parametru p ($X \sim \text{Geom}(p)$). Arătați că

a) pentru $i, j > 0$ avem

$$\mathbb{P}(X > i + j \mid X > i) = \mathbb{P}(X > j)$$

b) avem

$$\mathbb{E} \left[\frac{1}{X} \right] = -\frac{p}{1-p} \log(p)$$

c) pentru $r \geq 2$ avem

$$\mathbb{E}[X(X-1) \cdots (X-r+1)] = \frac{r!p^r}{(1-p)^r}$$

Exercițiul 2

Fie X o variabilă aleatoare cu valori în $\mathbb{N}$, așa încât $p_n = \mathbb{P}(X = n) > 0$ pentru toți $n \in \mathbb{N}$.

a) Arătați că pentru $\lambda > 0$ următoarele afirmații sunt echivalente:

i) X este o variabilă Poisson de parametru λ

ii) Pentru toți $n \geq 1$ avem $\frac{p_n}{p_{n-1}} = \frac{\lambda}{n}$

b) Dacă $X \sim \mathcal{P}(\lambda)$ determinați

i) Valoarea k pentru care $\mathbb{P}(X = k)$ este maximă.

ii) Valoarea lui λ care maximizează $\mathbb{P}(X = k)$, pentru k fixat.

Exercițiul 3

Un administrator de reprezentanță de mașini comandă uzinei Dacia N mașini, numărul aleator X de mașini pe care îl poate vinde reprezentanța sa într-un an fiind un număr întreg între 0 și $n \geq N$, toate având aceeași probabilitate. Mașinile vandute de administrator îi aduc acestuia un beneficiu de a unități monetare pe mașină iar mașinile nevandute îi aduc o pierdere de b unități. Calculați valoarea medie a câștigului G reprezentanței de mașini și deduceți care este comanda optimă.

Exercițiul 4

Fie X variabila aleatoare (v.a.) care reprezintă cifra obținută în urma aruncării unui zar (echilibrat) cu șase fețe. Determinați legea de probabilitate a v.a. $Y = X(7 - X)$ apoi calculați $\mathbb{E}[Y]$ și $\mathbb{V}[Y]$. Notăm cu $Y_1, \dots, Y_n$ valorile observate după n lansări independente. Determinați legea de probabilitate a v.a. M_n egală cu valoarea cea mai mare a acestora.

Exercițiul 5

Un proces Bernoulli de parametru p este un șir de variabile aleatoare independente $(X_n)_{n \geq 1}$ cu $X_n \in \{0, 1\}$ și $\mathbb{P}(X_n = 1) = p$.

- Arătați că v.a. $S_n = X_1 + X_2 + \dots + X_n$ este repartizată $\mathcal{B}(n, p)$ și calculați media și varianța acesteia.
- Fie L cel mai mare număr natural pentru care $X_1 = X_2 = \dots = X_L$ și M cel mai mare număr natural așa încât $X_{L+1} = X_{L+2} = \dots = X_{L+M}$. Găsiți distribuțiile v.a. L și M .
- Arătați că $\mathbb{E}[L] \geq \mathbb{E}[M]$, $\mathbb{V}[L] \geq \mathbb{V}[M] \geq 2$ și calculați $Cov[L, M]$.
- Calculați $\lim_{k \rightarrow \infty} \mathbb{P}(M = n \mid L = k)$.